

Interessante vogelgedragingen

Nico Steijnen

Op 19 februari 1993 wandelde ik De Slegte aan de Rotterdamse Coolsingel binnen om de daar aanwezige natuurboeken te bekijken. Hierin verdiepte ik opeens een vogelschreeuw en daarop ontstond consternatie onder het publiek binnen en buiten. Van iemand binnen hoorde ik dat er een Buizerd was binnengevlogen. Even later zag ik een Huismus tegen de ramen fladderen en dromden er mensen samen voor de grote etalageruit. Op de in de etalage opgestelde boeken zat een Torenvalk de situatie op te nemen. Afgeleid door de mensen buiten voor het raam kon ik hem grijpen en buiten loslaten. Daarna vernam ik van een boekverkoper de toedracht. In een wilde achtervolging had de Torenvalk de bij De Slegte binnenvluchtende Huismus in de winkel zelf gegrepen en had toen met zijn prooi weer naar buiten willen zwenken, maar vloog daarbij tegen de etalageruit. De mus liet hij toen los, die probeerde elders wild tegen de ramen fladderend een uitweg te vinden. Maar de Torenvalk streek na twee keer tegen het raam te zijn gevlogen neer om de situatie nader in ogenschouw te nemen.

Soms kunnen massarecreatie en storingsgevoelig beschouwde vogelsoorten, zoals de Grote Karekiet, best samengaan.

Foto: Louis Wolzak.

Aangenomen moet worden dat deze Torenvalk zich wellicht had gespecialiseerd om in het winterhalfjaar, op de uitkijk zittend op de hoge gebouwen aan de Coolsingel, met verrassingsaanvallen op vogels te jagen. Desnoods dwars tussen de mensenmenigte door, zoals zijn drieste achtervolging De Slegte in bewijst.

Van Torenvalken is bekend dat zij soms op vogels jagen, waarbij wellicht ook specialisatie een rol speelt. Zo vermeldt Grzimek dat de Torenvalk soms ook vliegend op kleine vogels jaagt, terwijl ook de Atlas van de Nederlandse Broedvogels aangeeft dat bij het tijdelijk ontbreken of niet bereikbaar zijn van kleine knaagdieren veel vogels worden gegeten.

Het jachtterrein van deze Torenvalk te midden van hoge gebouwen in het hart van Rotterdam is wellicht minder vreemd dan het lijkt. De Atlas van de Nederlandse Broedvogels vermeldt dat de Torenvalk waarschijnlijk van oorsprong een

bewoner van kliffen was en Voous wijst er in de Atlas van de Europese Vogels op dat hij in sommige tropische gebieden nog overwegend rots- en bergbewoner is. De kunstmatige 'kliffen' aan de Coolsingel moeten dus zeker nog aan bepaalde genen in de Torenvalk kunnen appelleren!

Voor het tweede achtereenvolgende seizoen broedde in 1993 in de rietkraag bij het naaktstrand van het recreatiecentrum de Maarsseveense Plassen in de provincie Utrecht een paartje Grote Karekieten. Zij vormen een levend bewijs voor het feit dat soms massarecreatie en het voorkomen van als storingsgevoelig beschouwde vogelsoorten heel wel kunnen samengaan. Mits de juiste beheersmaatregelen worden getroffen. Net als vorig jaar bevond de belangrijkste zangpost zich pal naast het strandje waar op warme dagen honderden mensen te water gingen en tientallen kinderen speelden. Direct achter de rietkraag bevinden zich de ligweiden. Hoe druk het op warme dagen ook was, naaktrecreanten zijn over het algemeen rustige mensen met hart voor de natuur. Zodat dan ook niemand probeerde de met drijfkurken afgezette rietkraag binnen te dringen. Waardoor recreanten en Grote Karekieten ongestoord elk hun eigen gang konden gaan.

In de nacht van 30 november op 1 december 1993 viel er in een flink deel van het land een behoorlijk pak sneeuw. Dat leverde op 1 december een witte wereld op. Dat dit (onervaren?) vogels in verwarring kan brengen is al vaker opgemerkt. Het blijft daarbij niet alleen bij bijvoorbeeld foeragerende vinkachtigen, die 'per ongeluk' op een drukke weg neerstrijken, zo blijkt uit het volgende. Op de fiets komend vanuit het dorp Langbroek over de sneeuwvrije Langbroekerdijk zag ik uit de verte dat er een Watersnip op het asfalt was neergestreken die zich bij mijn nadering eerst probeerde onzichtbaar te maken door zich tegen het donkere wegdek te drukken. Maar op zeker veertig meter afstand had de vogel door dat dit niet werkte en vloog op. Kennelijk was hij even gedesoriënteerd geweest door de nieuwe witte wereld en werd hij daarbij aangetrokken door het donkere wegdek om zich te camoufleren.

■ Mr. N.M.P. Steijnen, Couwenhoven 52-05, 3703 ER Zeist, 03404-56 867.